

SXEDIO.GR4

13.6.1955: Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΕΘΝΑΡΧΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗ ΠΑΠΑΓΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΟΤΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΧΕΙ ΕΤΟΙΜΗ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΣΤΟΝ ΟΗΕ

Ενημερώνοντας τους Εθναρχικούς Ευμβούλους στις **13** Ιουνίου για τη φάση που βρισκόταν το Κυριακό από την έναρξη της ΕΟΚΑ, στο διεθνή τομέα, έδωσε την πιο κάτω αισιόδοξη εικόνα των πραγμάτων, αναφερθείς μάλιστα και σε πληροφορίες που είχε ότι το Λονδίνο είχε ήδη κινηθεί για να προσφέρει κάποια λύση:

"Προσωπικώς φρονούμεν ότι το Κυριακόν ακολουθεί από τινος συνεχή ανιούσαν έστω και αν μικραί διακυμάνσεις σημειούνται επί της ανιούσης αυτής, δεν θέλομεν με τούτο να είπωμεν ότι τα πάντα αισίως προχωρούν και να δημιουργώμεν ούτω αυταπάτας ή μωυπάζοντες προ της καταστάσεως να εκφράζωμεν αυταρέσκως ικαοποίησιν ως τινες πιθανώς να νομίζουν. Προσπαθούμε να βλέπωμεν καθαρώς την πραγματικότητα κι όχι να την αποκρύπτωμεν ή εθελοτυφλώμεν ενώπιον της αλλά να την αντιμετωπίζωμεν με θάρρος και αισιοδοξίαν. Την αισιοδοξίαν μας δε αυτήν αντλούμεν από την πίστιν μας εις τον ελληνικόν Κυπριακόν λαόν, την μαχητικήν του διάθεσιν και την αγνήν πατριωτικήν ψυχήν του. Λαός ο οποίος επί τσοούτον μακρόν διάστημα ευρίσκεται υπό δουλικόν ζυγόν και όμως, παρά τας προσπαθείας και τας πιέσεις των κατακτητών του, δεν έμαθε την ευτελή τέχνην του δουλεύειν και κύπτειν τον αυχένα προ του κυριάρχου, αλλά διετήρησε φλογερόν πάντοτε την αγάπην προς την ελευθερίαν, ο λαός αυτός είναι άξιος της ελευθερίας. Και θα την αποκτήση. Ελπίζομεν δε βασίμως ότι η ημέρα της κυπριακής ελευθερίας δεν θα βραδύνη.

Διά της κατά το παρελθόν έτος ελληνικής προσφυγής εις τα Ηνωμένα Έθνη, υπέρ αυτοδιαθέσεως

του Κυπριακού λαού, προεβλήθη το ζήτημά μας επισήμως επί διεθνούς σκηνής. Το προσδοκώμενο αποτέλεσμα εκ της προσφυγής δεν επετεύχθη. Πάντως όμως επετεύχθη εν θετικών κέρδος: Η διεθνής αγναγνώρισις υπάρξεως του Κυπριακού ζητήματος, το οποίον και έλαβεν έκτοτε μεγαλυτέρας διατάσεις, ώστε να καταστή ευρύτατα γνωστόν.

Αύτη ακριβώς η διεθνής προβολή του ζητήματος μας και η δημιουργία ευνοϊκής διεθνούς κοινής γνώμης, ιδιαιτέρως δε η πολυτρόπως εκδηλωθείσα μαχητική διάθεσις του κυπριακού λαού, ενέβαλον εις σοβαράς σκέψεις την Κυβερνώσαν δύναμιν.

Εχομεν λόγους να πιστεύωμεν ότι η αγγλική Κυβέρνησις πιεζομένη υπό της σκληράς πραγματικότητας, σκέπτεται από τινος πολύ σοβαρώς περί της εξευρέσεως μιας λύσεως του κυπριακού ζητήματος το οποίον διεθνώς την εξέθεσε με την πολιτικήν του "ουδέποτε" και εδημιούργησε σήμερον δι' αυτήν και αδιέξοδον. Η εις Λονδίνον σχεδιαζομένη λύσις, αποτελεί αναβολήν επί αόριστον της λύσεως ή μάλλον "σχεδίου παγίδος".

Καίτοι το σχέδιον δεν ολοκληρώθη νομίζομεν όμως ότι πρόκειται περί ενός συντάγματος εις το οποίον κατά τρόπον αόριστον, θα αναγνωρίζεται το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως του κυπριακού λαού, όπερ θα ασκηθή εν τω "δέοντι χρόνω".

Περιττόν να είπωμεν ότι θα αποκρούσωμεν το τοιούτον σχέδιον και δεν θα εμπέσωμεν εις την παγίδα. Εκείνο το οποίον ενδιαφέρει δεν είναι η αναγνώρισις του δικαιώματος μας δι' αυτοδιάθεσιν, αλλά κυρίως άμεσος άσκησις του δικαιώματος τούτου. Προς αυτήν δε την κατεύθυνσιν στρέφεται ο αγώνας μας και όχι προς τη επιτυχίαν μιας νόθου λύσεως. Πάντως η εγκατάλειψις της πολιτικής του "ουδέποτε" και η απασχόλησις της αγγλικής Κυβερνήσεως με την εξεύρεσιν μιας έστω και νόθου λύσεως του Κυπριακού, σημαίνει ότι τούτο ευρίσκεται εις προκεχωρημένον σημείον δυσάρεστον δι' αυτήν. Άλλως δεν θα την απησχόλει σοβαρώς, διότι απλούτατα δεν θα υφίστατο

σοβαρόν ζήτημα.

Επί πλέον αποτελεί γεγονός ότι σημαντική μερίς της αγγλικής κοινής γνώμης διάκειται συμπαθώς προς την υπόθεσιν μας και ουχί σπανίως από των στηλών του αγγλικού τύπου, ως επίσης και του βήματος του Κοινοβουλίου ακούονται φωναί συνηγορούσαι υπέρ της δικαίας αξιώσεως του κυπριακού λαού.

Συχνάκις βεβαίως εμφανίζονται από των στηλών μερικών αγγλικών εφημερίδων άρθρα αντικυπριακά και συκοφαντικά, ουδέν όμως δυνάμεθα να πράξωμεν διά να εμποδίσωμεν την εμφάνισιν τοιαύτης αρθρογραφίας. Είναι φυσικόν η κυβέρνησις να έχη όργανα στα οποία υιοθετούν την οϊανδήποτε πολιτικήν της περί του Κυπριακού, θα ήτο ασφαλές εάν αναμένομεν εκ μέρους όλου του αγγλικού τύπου φιλοκυπριακήν αρθρογραφίαν.

Ερχόμενοι εις την εξέτασιν του κυπριακού από απόψεως διορισμού εκ μέρους της Ελληνικής Κυβερνήσεως δυνάμεθα να είπωμεν ότι η ελληνική Κυβέρνησις αντιμετωπίζει σήμερον το ζήτημα με αρκετήν αποφασιστικότητα. Εάν συγκρίνωμεν την προ ολίγων μόλις ετών έναντι του εθνικού αυτού θέματος στάσιν της Ελλάδος, με την σημερινήν τοιαύτην τεραστίαν θα ίδωμεν την διαφοράν. Δεν διστάζομεν να ομολογήσωμεν ότι εδοκιμάσαμεν πολλήν πικρίαν όταν το πρώτον μετέβημεν εις την Ελλάδα, διά να θέσωμεν ενώπιον της Ελληνικής Κυβερνήσεως την απαίτησιν του κυπριακού λαού περί προσφυγής εις τα Ηνωμένα Έθνη. Ουδόλως υπήρχε τοιαύτη διάθεσις. Η αγγλική διπλωματία διηύθυνεν ακόμη τότε, εκ των παρασκηνίων και έδιδε κατεύθυνσιν εις την πολιτικήν της Ελλάδος. Ο Β Παγκόσμιος Πόλεμος και η αμέσως μετά τον πόλεμον περίοδος, έδωσεν ευκαιρίαν και εδημιούργησε συνθήκας, ευνοϊκάς διά την λύσιν του Κυπριακού, αλλά παρήλθον ανεκμετάλλευτοι.

Ας μη ανατρέψωμεν όμως εις το παρελθόν. Ας ίδωμεν το παρόν και το μέλλον.

Ο λαός της ελευθέρας πατρίδας θεωρεί σήμερον το Κυπριακόν ως ιδικόν του ζήτημα. Και η ελληνική

Κυβέρνησις, εντολοδόχος του λαού, έφερε κατά το παρελθόν έτος το ζητημα εις τα Ηνωμένα Εθνη,παρά την θέλησιν και τας πιέσεις των ληγομένων φίλων και συμμάχων της Ελλάδος. Γνωστόν είναι το αποτέλεσμα της προσφυγής, ελέχθη υπό πολλών ότι η Ελληνική Κυβέρνησις δεν ενήργησε δεόντως και δεν εχειρίσθη καλώς το θέμα εις τα Ηνωμένα Εθνη, ώστε το αναμενόμενον αποτέλεσμα δεν επετεύχθη αναληθές τούτο, Παρηκολουθήσαμεν εκ του σύνεγγυς τα πράγματα. Πάσα προσπάθεια κατεβλήθη. Αλλ' επεκράτησαν τέλος τα ανίερα συμφέροντα των δυνατών και ανήθικοι μεταξύ τούτων συναλλαγαί. Εδοκιμάσαμεν την μεγαλυτέραν πικρίαν, όταν αντικρύσαμεν επί της σκηνής των Ηνωμένων Εθνών την υποκρισίαν εις όλον αυτής το μέγεθος και είδομεν το δίκαιον να καταπατάται, το άδικον συμφέρον να επικρατή και δοθείσας υποσχέσεις να αθετώνται. Είκοσι καιι πλέον αντιπροσωπείαι, μετά των οποίων η ελληνική αντιπροσωπεία συνεφώνησε και συνέταξεν ωρισμένον σχέδιον αποφάσεως, το οποίον θα ετίθετο ενώπιον της Γενικής Συνελεύσεως την τελευταίαν στιγμήν υπανεχώρησαν, υποκύψασαι εις πιέσιν.

Και ήδη ερωτάται: Τι θα γίνη με την προσεχή Γενικήν Συνέλευσιν των Ηνωμένων Εθνών; Θα επαναφέρωμεν και πάλιν το ζήτημα; Εχομεν ελπίδας να επιτύχωμεν εφέτος ευνοϊκήν απόφασιν των Ηνωμένων Εθνών; Εχομεν ελπίδας αλλ' όχι βεβαιότητας, ανεξαρτήτως όμως του οιουδήποτε αποτελέσματος, η προσφυγή πρέπει να γίνη. Τα Ηνωμένα Εθνη αποτελούν βήμα από του οποίου ακούγεται εις όλον τον κόσμον η φωνή μας, η τόσοσν ενοχλητική διά τους Αγγλους και τους μετ' αυτών συμμαχούντας εις την αντιμετώπισιν του κυπριακού. Μερικοί παρετήρησαν ότι επιδιώκομεν να δημιουργώμεν ψευδαισθήσεις εις τον λαόν, αναφερόμενοι συχνάκις εις τα Ηνωμένα Εθνη, εφ' όσον ήδη δεν ετύχομεν του προσδοκωμένου αποτελέσματος.

Σφάλμα μέγα η τοιαύτη εισήγησις. Θα ήτο προτιμότερον να μη προσφεύγωμεν ποτέ εις τον Οργανισμόν αυτόν, παρά αφού άπαξ προσεφύγαμεν, έστω

και αν δεν επιτύχαμεν του προσδοκωμένου αποτελέσματος να μη επανέλθωμεν εκ νέου. Εφ' όσον η Ελλάς εξακολουθεί να είναι μέλος του ΟΗΕ, τοιαύτην ικανοποίησιν δεν θα δώσωμεν εις τους Αγγλους.

Αλλ' επί του θέματος αυτού ελήφθη ήδη απόφασις. Η ελληνική Κυβέρνησις έχει έτοιμον έγγραφον της νέας προσφυγής, το οποίον και εγκαίρως θα κατατεθή".